

Onderwerp

Extra budget onderhoud bomen 2024.

Adviseur	: J. Wijlhuizen	Datum B&W	: 13-08-2024
Programma	: Openbaar Groen, Cultuur en Recreatie	Datum Raad	: 17-09-2024
Portefeuillehouder	: S. Warmerdam	Openbaar	: Ja

Aan de Raad**Aanleiding**

De conditie en vitaliteit van het bomenareaal in de bebouwde kom loopt achteruit. Leeftijd, groeiplaats en de verandering van het klimaat spelen hierbij een belangrijke rol. Door deze factoren vormen bomen meer dood hout of sterven er hele kronen af. Dit zorgt ervoor dat we een toename zien in werkzaamheden ten behoeve van de veiligheid rondom bomen. Het huidige budget in de begroting 2024 is niet toereikend om de veiligheid in de openbare ruimte te kunnen garanderen.

Gevraagde beslissing

1. Instemmen ophoging van de begroting 2024 met €30.000 voor extra werkzaamheden aan bomen in verband de veiligheid in de openbare ruimte.
2. Beschikbaar stellen van een krediet van €30.000 ten laste van de algemene reserve
3. Kennisnemen van een al door het college goedgekeurde budgetoverschrijding van €4.500 (opgenomen in de €30.000) voor urgente extra werkzaamheden aan bomen vanwege de veiligheid en advieskosten voor meer specifiek onderzoek ten behoeve van overige werkzaamheden die noodzakelijkerwijs in 2024 dienen te worden uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

Op de korte termijn willen we het risico, dat bomen op dit moment opleveren, verminderen in lijn met het bijgevoegde advies dat dit voorjaar is opgesteld. Met de voorgestelde extra werkzaamheden kunnen we de veiligheid in de openbare ruimte op een verantwoorde manier voorlopig borgen.

Argumenten

Instemmen extra budget ten aanzien van de veiligheid in de openbare ruimte.

De hete en droge zomers van 2019, 2020 en 2021 hebben ervoor gezorgd dat de vitaliteit bij volwassen bomen versneld achteruitgaat. De schade die deze zomers hebben aangericht wordt pas na enkele jaren zichtbaar. Bomen op zonnige locaties in de bebouwde kom maken geen jaarringen aan tijdens langere periodes van droogte waardoor ze in hun vochthuishouding te kort komen. Vanwege de leeftijd van een groot deel van de bomen zijn ze hier minder goed tegen bestand en de gevolgen, zoals meer dood hout of afsterven van kronen of volledige bomen, worden nu waarneembaar.

Jaarlijks wordt het bomenareaal in de gemeente Rozendaal geïnspecteerd op soort, stamdiameter, vitaliteitsklasse en eventuele gebreken. Het ene jaar worden de bomen in de bebouwde kom geïnspecteerd en het andere jaar de bomen op de begraafplaats. Deze inspectie noemen we Visual Tree Assessment (VTA). Uit de VTA volgt een lijst met werkzaamheden zoals snoeien op dood hout, loshangende takken verwijderen, stormanker plaatsen, nader onderzoek ¹of kappen. Waar voorgaande jaren deze werkzaamheden binnen de begroting konden worden uitgevoerd zien we nu dat dit niet meer haalbaar is.

Op basis van zo'n VTA-rapport ontstaat het belang om binnen 3 tot 6 maanden te voldoen aan het advies tot het uitvoeren van werkzaamheden, afhankelijk van hoe kritiek de situatie is van specifieke bomen. In ons geval zijn er een aantal bomen, waarvan de toestand zeer kritisch is en die op zeer korte termijn moeten worden uitgevoerd. Korte termijn is dan binnen 3 maanden na uitbrengen van het advies. Het niet opvolgen van het advies kan leiden tot serieuze schadeclaims, die we vanwege mogelijke nalatigheid dan niet kunnen verhalen op de verzekering.

Al door college goedgekeurde budgetoverschrijding

Een deel van de werkzaamheden vanuit de VTA hebben niet kunnen wachten en zijn in week 31 uitgevoerd. Met onze adviseur is een afweging gemaakt welke werkzaamheden niet konden wachten tot de raad van 17 september. Op drie locaties (de Del, Kleiberglaan en Kraijesteijnlaan) waarvan bekend is dat de vitaliteit hard achteruitgaat zijn negen bomen 'veiliggesteld'.

Ondanks de stand van het budget openbaar groen en gezien de kosten die het resterende begroting jaar nog moeten worden gemaakt, zijn deze werkzaamheden toch uitgevoerd omwille van de veiligheid in de openbare ruimte. Een belangrijk signaal is het uitwaaien van een kroondeel tijdens de zomerstorm van 6 juli.

Kanttekeningen

Korte termijn

1. Na de besluitvorming van de raad vindt er een nader onderzoek plaats. Dit is een aanvullend onderzoek voortvloeiend uit het VTA-rapport. Dit moet inzicht geven in mechanische gebreken aan bomen die vanuit de methode VTA niet te zien zijn. Uit dit nader onderzoek volgen werkzaamheden die samen met de andere werkzaamheden uit het VTA-rapport zullen worden uitgevoerd. Dit nader onderzoek is onderdeel van de gevraagde €30.000.
2. Het VTA-rapport geeft een termijn waarin de genoemde werkzaamheden zouden moeten zijn uitgevoerd. Het advies is al de genoemde werkzaamheden dit jaar te laten uitvoeren.

Lange termijn; Bomenplan

Deze situatie toont nog eens aan dat er behoefte is aan een bomenplan om het groene karakter van ons dorp te bewaren. Overleg met aangrenzende gemeenten in het kader van het DPRA (Delta Plan Regionale Aanpak) heeft geleid tot een voorstel om te beginnen met de verbindende lanen en daarvan te leren voor de rest van het bomenbestand in de bebouwde kom. Dat is op korte termijn niet dekkend voor alle bomen in onze openbare ruimte. En doet ook geen recht aan het gevoel van

¹ Methode VTA geeft niet altijd volledig inzicht in wat er aan de hand is bij een boom. Bijvoorbeeld omdat onderzoek met behulp van een hoogwerker nodig is of een bodemonderzoek.

urgentie dat onderschreven wordt door het VTA-rapport. Daarvoor zal een volledig bomenplan moeten worden opgesteld. Een offerteversoek daarvoor wordt binnenkort opgesteld. Dat bomenplan moet inzicht geven in het toekomstige beeld, de fasering van de noodzakelijke ingrepen en de kosten daarvan.

De samenhang tussen de recente VTA, urgente en aanvullende werkzaamheden 2024 en het proces tot een bomenplan worden geschetst in een Raadsinformatie brief (RIB) eind augustus. Deze RIB wordt opgesteld door onze adviseur, en de kosten hiervoor zijn meegenomen in de gevraagde €30.000. De RIB is eind augustus opgesteld en is voor de volledigheid als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

a) Planning

Er wordt een keuze gemaakt wie de werkzaamheden vanuit het VTA-rapport inclusief het nader onderzoek en de aanvullende werkzaamheden mag uitvoeren. Twee bedrijven hebben een offerte ingediend. Er is aan meer bedrijven gevraagd om een offerte uit te brengen, onder behoud van goedkeuring van het budget door de raad, maar om verschillende redenen zijn er maar 2 bereid tot het uitbrengen van een offerte. Zodra er een akkoord is van de raad wordt opdracht verleend.

b) Evaluatie

De ervaringen met de VTA en de in dit raadsvoorstel opgenomen activiteiten worden meegenomen in een nog op te stellen bomenplan.

c) Participatie en communicatie

Participatie is niet nodig. Er is ook geen tijd voor gezien de urgentie om de geadviseerde activiteiten nog in 2024 af te ronden.

Direct aanwonende aan de Del en de Kraijesteijnlaan worden per brief op de hoogte gesteld van de werkzaamheden in week 31.

In 'In de Roos' worden inwoners geïnformeerd over de werkzaamheden met een verwijzing naar de staat van het bomenareaal. Ook wordt verwezen naar de ambitie om Rozendaal in de toekomst veilig en groen te houden met het daarbij horende bomenplan.

Wat mag het kosten?

In de aanvraag extra budget zijn de volgende kosten geraamd:

- Urgente werkzaamheden aan de hand van VTA-rapport, onmiddellijk uit te voeren
- Nader onderzoek
- Extra werk voortvloeiend uit nader onderzoek
- Opstellen offerteversoek Bomenplan

Dit is bij elkaar opgeteld €30.000, waarmee het budget groenonderhoud opgehoogd wordt ten laste van de algemene reserve.

Niet meegenomen zijn eventuele opbrengsten van het gesnoeide hout. De verwachting is dat die marginaal zullen zijn.

Raadsvoorstel

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Bijlage(n)

1. Boomveiligheidscontrole 2024 Rozendaal